

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Mélypontra jutott a bajai munkanélküliség

Baja, 925. márc. 26. Jobb időt, könnyebb évet reméltünk január elsején s azóta mindennap jobban és jobban érezzük, hogy huzle beállt a gond, a hiányérzete, a hiábavaló reménykedés. Ebben a súlyos, aggasztóan súlyos helyzetben már nem gondolunk semmi vigasztalásra, mert a pesszimizmus lett urrá rajtunk. Nem is tudom már, hogy hogyan élünk. A kereskedő szomorú fáultságban áll egy helyben reggeltől estig az íres pult előtt, fizeti a rengeteg bért, a világítást, az alkalmazottakat és nem jön vevő, mert meghalt, eltűnt a pénz, amely így is tudja éreztetni láthatatlan hatalmát.

Az iparosság tétlen, mert nincs munkaalkalom. És mi edez nem tudjuk miért. Valami átok ül rajtunk, amely napról-napra görnyeszt, valami levegőben lévő, bennünk harsoló démonosság, amely egyenesen eltéríti az embereket a helyesről, a boldogulás ösvényétől. Nincsen szó már ami illesztrálhatna, nincsen gondolat, amely éreztetné tudná a márt és a valót.

A magyar érem mindkét oldala olyan sivár s olyan egyformán fekete.

A napokban végig mentem a városban s jajszavát hallottam. A Tóth Kálmán szobor előtt fiatal emberek álltak a napsütésben s a munkáról beszéltek. Hogy milyen jó is lenne dolgozni. Akármennyit, csak dolgozni. Fáj a halani őket, mert nekik igazán kellene a munka.

Csak hogy mi is úgy vagyunk most itt a mérsékelt év alatt, mint fejn az északi sarkon: sok az eszkimó, kevés a foka. Kevés a pénz, sok az ember. Nem tudunk munkát almat adni, mert nincs képességünk építkezésre, az állam szegény, mert Trianon elvette a bányáinkat, természeti kincseinket az erdeinket a földeinket, a gyárainkat. S itt maradt nekünk az ország harmada megháromszorozott lakossággal. Így, ha jól elgondoljuk a dolgot,

hiába agálunk, hiába küzdünk, hiába esszük a magunk testét, nem lehet segíteni, Hiszen most sivarabbak a kilátások 1825-nél is. Akkor a fejlődés lehetősége előttünk állt, megvolt a Bácska, megvolt a Bánát s megvolt Erdély. S dolgozó kezek hiányoztak. Ő, az még aranykor volt, a mai agyagkor helyett.

Nem is jó beszélni ezekről a dolgokról. Már nem reméltünk, már csak kívánunk valamit. Kívánjuk egy új Széchenyi akcióba

lépését, kívánjuk a jobbra fordulást, kívánjuk a Népszövetség segítségét, mert önmagunk már, — mint azt a tények beigazolták nagyon-nagyon kevesek vagyunk.

Meg kell kezdenünk a magunk halottságából való feltámadást. Az eszközök s a cél kivívását már mindenki saját politikája szerint kezdje el.

Igy legalább, ha lassan is, de jö lesz minden.

Lőránt Lichter László.

Borzalmas bányakatasztrófa Mosel vidékén.

Merleubach, 925. márc. 27. Mosel vidéki bányák egyik tárnájában a munkásokat leszállító lift kötelei elszakadtak. A szállító kosárban 60 ember volt. A kosár 60 méter mélységbe zuhant alá. Az áldozatok lengyel és cseh munkások.

A szerencsétlenség délután 3 órakor történt. Azonnal hozzáláttak a munkálatokhoz. A lezuhant 60 emberből alig menekült meg kettő a haláltól. Teljesen összezuzott testtel kerülnek fel. A mentési munkálatok egyre folynak.

Egyetemi tanár házassága egy grófnővel.

Pécs, 925. március 27. Hudovernig Géza dr. a pécsi Erzsébet Tudomány Egyetem jogi fakultásának tanára házasságot kötött Festetich Rosa grófnővel.

3 liter pálinka következményei.

Miskolc, 925. március 27. Szerdán reggel a miskolci rendőrségen jelentést tett egy tiszthelyettes arról, hogy egy fiatalember egy hullát cipelt az uccán s a Nagyvágyó ucca 26. számú házba vitték.

A rendőrség azonnal erélyes nyomozást tett folyamatba és szenzációs dolgokat állapított meg. Négy bányamunkás ugyanis egy Fekete János nevezetű fiatalemberrel kirándulás előtt betért egy

korcsmába. 3 liter barackpálinkát ittak meg. Mikor kijöttek a korcsmából Fekete János holtan esett össze. Ekkor elhatározták, hogy naza viszik. Kora reggel volt már mikor az említett házba értek. A konyhába tették le a hullát. A kijövő házigazdának pedig azt mondták fektessétek le mert rosszul van. Aztán elmentek. A rendőrség a fiatalembereket letartóztatta.

Színház

A Bajadért, ezt a kedves muzsikájú, szép operettet frissítették fel tegnap este a színházban. Sugár és Patkós Irma a két vezető szerepben remekeltek. A publikum — elég gyér számmal — sokat tapsolt nekik. Sziklai mókái gyakori derűtséget keltenek. Humay passzív szerepben is figyelemre méltót nyújtott. Zsolnai Manci szépen táncolt. A többi szereplők is jők voltak. A kérsu kifizetőn működött, ami Hármágyi karnagy ügyes és avatott kezét dicséri.

A trónörökös című színmű ad holnap este a közönség két új tagjának, Viz Jucinak és Homonainak, hogy a bajai publikum előtt bemutatkozzanak. Ugyancsak szombaton este lép első ízben a közönség elé Hetfal director is.

Véglegesen befejezték a kiscsávolyi hullá- ügyben a nyomozást. Hosszu hónapokon keresztül tartó gondos nyomozást folytatott le az államrendőrség és a környékbeli csendőrség az emlékezetes csávolyi hullá ügyben. Bármerre kutattak, dolgoztak, semmi érdemesebb nyomot nem sikerült találni s így ma már biztosra vehető, hogy az egész ügy, mely oly oly nagy szenzációt keltett, beteges agyszűntemény volt csupán.

Ujból öntözik az uccákat. A nagy szárazsággal járó por ujból annyira beerte a várost, hogy a leggondosabb sörres sem tudja a forgalmasabb utvonaakat megtisztítani. Pár nap óta a kora reggeli órákban ujból elvágzik gyors utjárásukat a városi öntöző kocsik, nyomokban pedig mintegy 10 seprőmunkás dolgozik. Bár ez a mai kövezet gödreivel és mélységeivel valószínűs szemétygyűjtő telep, mégis igen fűdős a város gondoskodása a tuberkulózis legnehezebb éveiben.

A buza ára 1925. márc. 27-én,
Budapesten 510.000 kor.
Bajai piacon 460.000 kor.
Aranykorona 14.983!

Mindenki tudja már,
hogy a legolcsóbb és legszebb **Cipő**
Kattarinka József és Fia cipőüzletében kapható.

Értesítés! Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy Budapestről Bajára, Mészáros Lázár u. 9. szám alá helyeztem. — Műhelyemben minden szezonnak általam jól ismert legújabb kreációi a legkényesebb ízlést és teljesen kielégítő módon rendelésre készülnek. A hölgyközönség szíves jóindulatu támogatását kéri Varrónőket, tanulófiut és leányokat felveszek.

Sugár Henrik
női szabómester.

Sétáltam a Sugovica korzón.

Igen, sétáltam a Sugovica parton. Élvezni akartam az első nap-sütéses, napsugaras tavaszi délutánt. Sétáltam, mozogtam föl és alá, mentem addig, amíg a sétány végére nem értem. Onnan is tovább mentem és eljutottam egészen az ugynevezett Szenes uccáig. Amikor ide beakartam fordulni, ijedten visszahökkenem. Orrfacsaró büz és kellemetlen, nagyon kellemetlen látvány fogadott.

Az ucca szögletén ki van szegve egy tábla ezzel a felirással: Bálváros, Szenes ucca. Hát köszönöm, ha ezt bálvárosban eltűrik, ha ilyesmit a sugovica-parti sétány végén megengednek. Hát kérem, ott a Szenes ucca bejáratánál, ahol minden a hajóról jövő idegennek el kell haladnia, a környék összes házi szeméteje halmozódik fel. Ott már azt se lehet tudni, hogy van-e kövezet, vagy nincs. Ha meg akarjuk látni a kövezetet, olyan ásásokat kell eszközölni, akár csak Pompejében. Már majdnem fél méter magas a szemétrakás és olyan hűdös, hogy megmételezi az egész környék levegőjét. Hát kérem, talán még sem lehet a város kellős közepén, a sétány végén szemételepet létesíteni, ahol földi pályájukat befutott macskák, tyukok és egyéb házi állatok pihenik örök álmukat.

Valamivel feljebb ott van a koptató. Reggeltől estig ott ácsorognak a város fuvarosai, ott

vannak a lovak, ott piszkítanak, ott rontják reggeltől estig a levegőt.

Ha ezen a helyzeten nem tudnak változtatni, nem tudnak se-

gíten, akkor igazán kár volt a Sugovica parton megcsinálni azt a szép korzót, mert a környék büze egyenesen élvezhetetlenné teszi.

Ezrek kísérték el a bucsu-uton a munka halottját.

A munkásság gyásza. — A Kálmán király ucca 34-től a temetőig. Egy ércpokorsó utja.

Baja, 925. márc. 24. Részletesen beszámolt a Független Magyarország Rápoly Mihály posztógyári munkás tragikus haláláról. A hivatalos vizsgálatok megejtése után a halottat szülei házába Kálmán király ucca 34. szám alá szállították, hol szétromosított testét ércpokorsóba helyezték. A ravatalhoz percrelő-percre érkeztek a munka élők harcosai, a kérges kezű munkások, hogy utolsó bucsút vegyenek korán elhunyt bajtársuktól. Rápoly Mihály temetése szerdán délután 4 órakor volt a gyászszobából. Ennél ünnepélyesebb aktus régen folyt el a verejtékes kenveret kereső munkástáborban. Több ezer ember kísért el utolsó útjára a szerencsétlen véget ért 21 éves fiatalembert. A sors szomorú végzete folytán ő volt a kenyér küzdelmének második áldozata ebben a családban. Fivére a hajón égett el, ő ugyancsak a munka titokzatos véletlenének vértanúságát kellett, hogy elszenvedje.

A posztó és fonóvár mintegy 600 munkása, élükön Révész Béla igazgató, Klug Sombor mérnökök, Glück fonógyári vezető, Prihoda aprefeur az üzemvezetők vezérmunkások jelentek meg. Kiválólag ugyiszólván mindenki, akit meleg szociális érzések kötnek a munkássághoz. Az újonc gyászoló anya közlül ezek csoportosultak, hogy részvétükkel és vigasztalással enyhítsék fájdalmát. A hatalmas ércpokorsón a gyár ko-

szorja p.hent, a munkásság piros szatagjával. A gyászházi bucsuzató után felcsendült a tűzoltózenekar gyászindulójai. A komor akkordok a sirig ki érték a munka titokzatos véletlenének vértanuját. A koporsó után a Ferenc-rendi szerzetes karénges barátja haladt, hogy a gyásznak nyomában a sirnál is emondja aolsó bucsuzatóját. Az uccakon, ahol a halottas kocsi elvonult haláisebes utasával, ezenkiat feketült a nép tömege. Baja városában talán még sohasem volt ilyen komor pompájú temetés, melyen a munkásság lelke ennyire egyöntetű testvériséggel nyilatkozott volna meg a részvevők és a fáradhatatlan két kéz kenyérkeresetének kjáró tisztelőiben.

Titokzatos haláleset a Grünhut-féle téglagyárnál.

Baja, 1925 márc. 26. Tegnap reggel a Grünhut-féle téglagyárnál egy hullát találtak. Az esetről azonnal jelentést tettek az államrendőrségnek és a kizárt bizottság megállapította, hogy öregasszony hullája fekszik a gödörben.

Dávid Józsefné Budapestről érkezett kedd este hajón s gyalog jövekezett a város felé. A rendőrség úgy hiszi, hogy véletlen balesetről van szó, de mindenestre részletes nyomozást folytat le ebben az ügyben. A hullaretiküljét, ékszerait, iratait sértetlenül megtalálták, nem valószínű tehát, hogy bűncselekmény történt. A hullát a temető halottas házába szállították, ahol fel fogják boncolni.

HIREK.

A bajai tisztviselők követelése Jugoszlávián.

Egyik fővárosi lapban olvassuk, hogy Magyarország és Jugoszlávia között olyan megegyezés készült, amely szerint a jugoszláv kormány megtéríti a magyar tisztviselőknek a megszállás alatt visszatartott fizetésüket.

Ez a hír természetesen közelről érdekli a bajai városi és állami tisztviselőket, valamint a bajai tanulókat is. Emlékeztet meg, hogy a jugoszláv hatóságok Baja megszállása idején száz és száz kifogással élve, visszatartotta a bajai tisztviselők fizetését. A városi tisztviselők egész légiója dolgozott anélkül, hogy egy garas fizetést is kaptak volna. Hiába kérték, sürgették fizetésüket, nem kapták meg. Közben Isten segítségével fel is szabadult a város a szerb elnyomatás aól, de a tisztviselők fizetését még mindig nem térítették meg a jugoszlávok. Most állítólag ezeket a visszatartott fizetéseket ki fogják fizetni. Azt hisszük, hogy a bajai városi és állami tisztviselők, akik a megszállás alatt nem kaptak fizetést, j gosan léphetnek fel követeléseikkel.

Nyugdíjas tanítók

figyelmébe. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium felhívja nyugdíjasait, hogy illetményeik zavartalan kézbesítése céljából az életbenlétiüket igazoló és féltévénként április és október havában beküldendő helyhatósági bizonyítványuk, valamint a nyugdíjukat számfejtő hivatalhoz intézett minden megkeresésükön legfeljebb jezzék a számfejtést teljesítő hivatal nevét és számlakönyveik lapszámát, amely a kezeik között levő minden postacsekkszelvényen fel van tüntetve.

— Egy B) listás, mint vadember... Baja, 925. márc. 26. Az egyik fővárosi lap különös szenzációként közli, hogy a főváros határában „vademberként” él egy Kovács Abel nevű B) listás tisztviselő, aki még a múlt év

1925. március 29 én, vasárnap d. u. fél 4, 6, este fél 9-kor.
Pharamounth filmek Igszebbike.
Biblia és korbács
Egy asszony martíriuma 6 f. — F.: GLÓRIA SWANSON.
Ezt megelőzi: **A keleti rejtély** 6 felvonásban.
Főszerepben: DOROTHY DALTON.

! K F Kiss Ferenc K F !

I. rendű felsősziléziai **Poroszszen** (Fürstengrube) **Bécsi gáz-gyári Diókokszt** **110.000 K** **Pormentes.**

Egalizált 50 kgr. zsákokban kapható **Sándor László** tűzifa- és szénkereskedőnél, a teherpályaudvaron. **Telefon: 228.**

Üzletvezetés!
Szabó Gyula
böröndgyártás, iparüzem-
vezetés
üzlet
és **műhely**
Erzsébet u. 6
(Bajai Községi és
Iparüzemben)
hely **át**
Nagy városi **börönd**
és **börönd** **leg-**
olcsóbb **szerez-**
hető. **javítások**

Film!
Folyó 29-én,
vagy a
tűzoltózenekar
Kecskeméti folyó vezetője mellett rendez a
Paradisi
venében.
Kedves esetén jövő
h. 5-6-ig
infogost kér
Janos
légiós.

Gránitkő
Spirituális és
céltár
ajánl. árban
céltár
Képzés
drótköcső-
munkák,
és
és
kultúrton
és
diplomára.
céltár
térkép
éppot.

mielőtt
eszközök,
kereskedők
építőanyag
Gy. 180.
Tűzifa- és szénkereskedőnél.
Arany u. 111.

JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK, HATSEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. BÉNYE-ÚJFALU

Valódi Hatsek-féle Eternit-pala árusításával csak is Goldschmidt Lajos lakerekeskedő (Sugovica part, Schleichertelep mellett) egyedárusító van meg bizva Baja és környéke részére. — Minden darab Eternit domborbetűvel van ellátva.

Ugyanitt kapható legjobb minőségű téglák és cserép vaggontételekben avagy kicsinyben gyári áron azonnal szállítható.

Saját kermesű elsőrendű keletibai fajboraim agymint rizing és nemeskadarka keverék, nagyburgondival zárt palackokban literenkint 20.000 koronáért kapható. 15 literen feleli vételnél árengedmény. Nagyban hektóliter számra is kapható.

Vrabecz József
Haynald ucca 31. szám.

Értesítés!

Baja és környéke mélyen tisztelt közönségének szives tudomására hozom, hogy Baján a Monostori (Vodica) uton kertészeti telepet létesítettem.

Termékek: dísznövényeket, idényvirágokat és konyhakerti terményeket.

Tavaszi kibéltetésre ajánlok: Kiváló fajta erős, duggyűkérzetű 2 éves magastörzsű bokorrózsát, szép fejlődésű gyümölcsfákat, jegenyé és ezüst fenyőt.

Ezen cikkekből minden vásárolt mennyiséget házhoz szállítok. Kiváló tisztelettel

Hódy György

műkertész,
a Szász-kertészet volt főkertésze.

Fränkl és Horváth

mechanikai műhely.

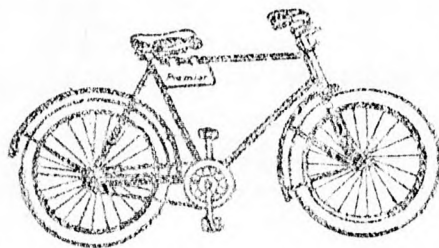
Baja,

Budapesti ut 15

Phönix varrógépek,

Mühlhauseni és

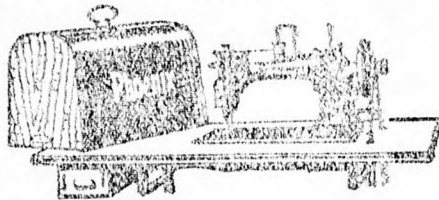
Styria kötőgépek,

Premier kerékpárok és motoros kerékpárok

Protos írógépek képviselete.

Összes mechanikai cikkek alkatrészeinek nagy raktára, szakszerű javító műhelye jót állás mellett.

Cséplőgép tulajdonosok

Cséplőgép javítók

figyelmét felhívjuk kézi csapágyesztergályozó készülékeinkre, rendkívül olcsó áron beszerezhető

Fränkel és Horváth-nál.

Ejelli inspekción márc 23-tól, márc 29-ig reggeli 10 óráig és vasárnap délután nyitva

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyászatra

HIRDESSEN
FÜGGETLEN MAGYARSÁG BAN.

Széna és szalma

Elsőrendűsámentes réti széna, takarmány- és alomszalma szükségletét a legolcsóbban szerezheti be

Stein Adolf

takarmánykereskedőnél,
Cifusz Ferenc u. 13/a.
Telefon 124.

Eladó

a belvárosban egy 4 szobából, üvegezett folyosóból és mellékhelyiségekből, szép udvarból álló ház.

Erdeklődni lehet **Dr. Sándor Imre** ügyvédi irodájában.

Kékhegyi termelésünkben

eladásra

kerül:

Akáczerfa,
Akácoszlop,
Akáctüziifa,
Akáctuskó,
Akácrózse.

Felvilágosítást nyújt:

Wiesel Sándor

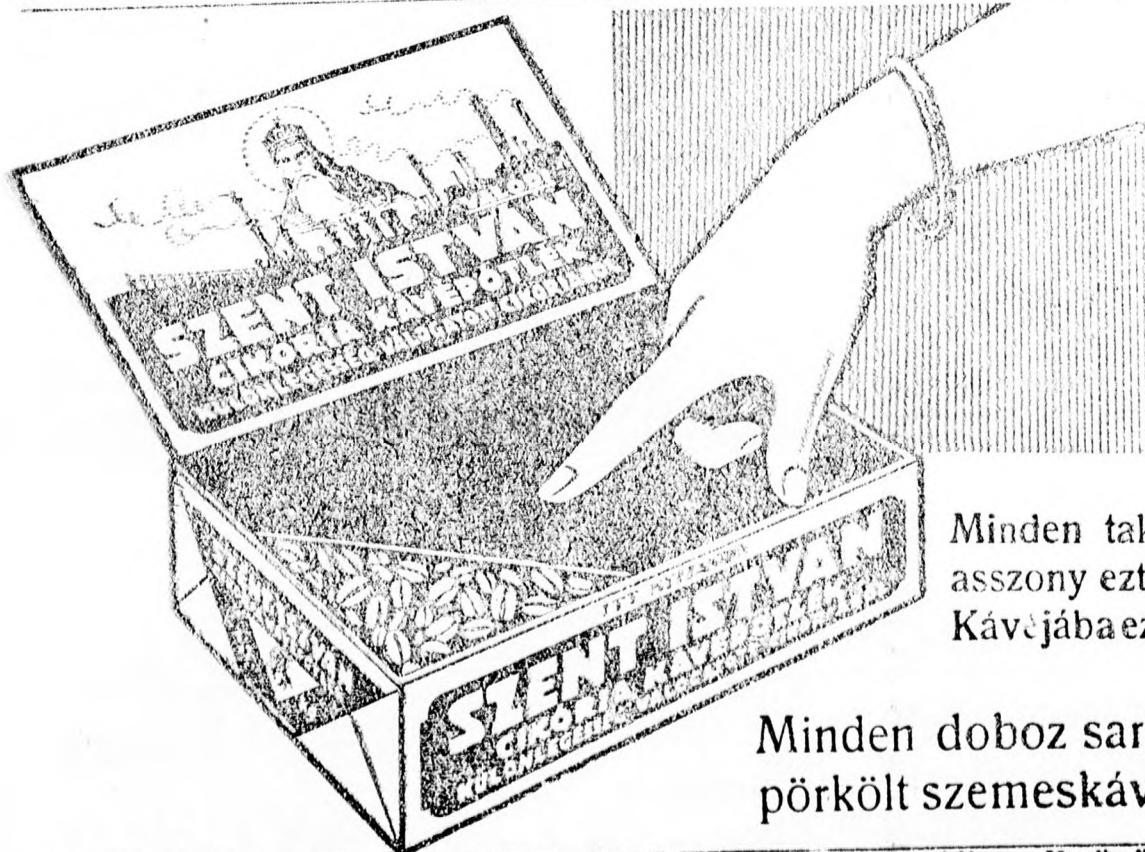
Kossuth ucca 17.

Dely Géza

Deszkás ucca 13.

dr. Bajal Ernő

Haynald ucca 13.

Minden takarékos asszony ezt vegye, Kávéjába ezt tegye!

Minden doboz sarkában pörkölt szemeskávé van!

Kemén hálygyerke ruhás ágya rendkívül beszk. Kulcs Szén. ereske-ramara. kapható: kedelmi áránál. zóságánál re-u 9 és vizum.

Sodori JA

Építőmesterek és építők hálygelmébe! Eladó Baján Malomérfő és Mezőgazdasági Gépezet. Baja, Kőlesey ucca 3 szám alatt. (Budapesti út szék) Telefon 124.